

Jongeren in kwetsbare positie en aanpak voortijdig schoolverlaten in Friesland 2020 -2024

Subsidieaanvraag in het kader van de
Regeling regionale aanpak voortijdig schoolverlaten 2020-2024
Juni 2020

Inhoud

1. Inleiding.....	3
2. Cijfermatige analyse Friesland	4
2.1 Aantal leerlingen, aantal vsv'ers per jaar	4
2.2 Percentage vsv per jaar per soort onderwijs.....	5
2.3 Percentage vsv per jaar mbo-onderwijs	6
2.4 VSV in het VO over de afgelopen 3 jaar	8
2.5 Aantal VSV-ers op basis van streefpercentages van het Ministerie van OC&W	10
2.6 Gegevens uitgevallen jongeren een jaar later terug naar onderwijs of arbeid.....	12
2.7 Jongeren in een kwetsbare positie	15
2.8 Streefcijfers per regio	18
3. Oorzaken en aanpak stijging vsv	19
4. Verbinding met de kwaliteitsagenda's van de mbo's	20
5. Regiobudgetten	21
5.1 Verdeling	21
5.2 Maatregel Stay in school	22
5.3 Maatregel Take the next step	24
5.4 Maatregel Back to School.....	25
6. Korte toelichting per regio	26
7. Deelnemende scholen voor uitvoering van het regionale programma voortijdig schoolverlaten en voor jongeren in een kwetsbare positie 2020-2024.....	29
Bijlage overlegstructuren	30

1. Inleiding

Gemeenten en scholen in een RMC-regio hebben de wettelijke taak elke vier jaar een regionaal programma op te stellen en uit te voeren ter voorkoming en bestrijding van voortijdig schoolverlaten van jongeren tussen 12 en 23 jaar. Deze regionale programma's worden structureel vanuit de rijksoverheid gefinancierd. De kaders voor het regionaal programma worden via ministeriele regeling elke vier jaar herzien.

In elke RMC-regio zal vanaf schooljaar 2020-2021 een nieuw regionaal programma van start gaan. In het huidige regionale programma voortijdig schoolverlaten ligt de focus vooral op het voorkomen van schooluitval en de begeleiding van kwetsbare jongeren. Deze onderwerpen komen ook in het nieuwe vierjarige regionale programma voor de periode 2020-2024 aan bod. Voor de nieuwe periode wordt aanvullend gevraagd om streefcijfers per regio op te stellen waarmee de landelijke ambitie van maximaal 20.000 jaarlijkse nieuwe vsv'ers in 2024 gehaald kan worden.

Het uitgangspunt van het kabinet voor de vervolgaanpak is dat jongeren op school zitten, een baan hebben of een traject van leren en werken volgen. Waar nodig krijgen jongeren in combinatie hiermee een zorgaanbod. Daarbij is het uitgangspunt dat zoveel mogelijk jongeren een diploma halen op minimaal het niveau van een startkwalificatie.

In de provincie Friesland is gekozen om gezamenlijk aan bovenstaande doelstellingen en uitgangspunten te werken. De samenwerking van de afgelopen 4 jaar wordt op dezelfde manier voortgezet. Gezien de snelle veranderingen op de arbeidsmarkt en de onzekere situatie rondom corona zullen we na 2 jaar een tussenevaluatie maken om de plannen zo nodig bij te stellen. Afgelopen periode was ROC Friese Poort de contactschool.

Per 1 augustus 2020 is het Friesland College de nieuwe contactschool voor de periode 2020-2024. Net zoals in de vorige programmaperiode zetten we in op drie maatregelen.

Wij hanteren hierbij de volgende uitgangspunten, die in alle regionale plannen terugkomen en worden uitgewerkt in concrete activiteiten

- Alle jongeren zijn bij verzuim of schooluitval in beeld.
- Jongeren in een kwetsbare positie worden tot de leeftijd van 23 jaar dan wel tot het behalen van een startkwalificatie gemonitord en waar nodig begeleid. Jongeren uit het praktijkonderwijs en het vso worden begeleid naar werk of dagbesteding.
- Begeleiding is geborgd bij overstap momenten tussen school, gemeenten en werk.
- Er is een éénduidige werkwijze 'aanpak verzuim 18+'.
- Activiteiten van het onderwijs vanuit de maatregelen 'Stay in school' en 'Take the next step' zijn, voor zover mogelijk, voor alle jongeren beschikbaar ongeacht hun woonplaats.
- Gemeenten en onderwijsinstellingen werken zoveel mogelijk uniform waarbij het volgende principe geldt: 'lokaal wat kan, provinciaal wat moet'.
- Jongeren die zonder startkwalificatie aan het werk gaan worden gestimuleerd om een BBL-opleiding te volgen. Hierop worden ook hun werkgevers aangesproken.

2. Cijfermatige analyse Friesland

2.1 Aantal leerlingen, aantal vsv'ers per jaar

**Aantal leerlingen, aantal vsv'ers per jaar
Friesland Noord (tabel 1)**

jaar	aantal leerlingen	aantal vsv	percentage vsv
2016/2017	21.802	328	1,50%
2017/2018	21.746	390	1,79%
2018/2019	21.381	454	2,12%

**Aantal leerlingen, aantal vsv'ers per jaar
De Friese Wouden (tabel 1)**

jaar	aantal leerlingen	aantal vsv	percentage vsv
2016/2017	22.052	324	1,47%
2017/2018	22.024	334	1,52%
2018/2019	21.662	389	1,80%

**Aantal leerlingen, aantal vsv'ers per jaar
Zuidwest Friesland (tabel 1)**

jaar	aantal leerlingen	aantal vsv	percentage vsv
2016/2017	13.376	139	1,04%
2017/2018	13.182	178	1,35%
2018/2019	12.989	195	1,50%

De bovenstaande tabellen geven het totaal aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters per regio per jaar weer. Opvallend is dat:

- In alle drie regio's er een daling is van het aantal deelnemers.
- In de afgelopen drie jaar een stijging zichtbaar is in alle drie regio's van het aantal vsv'ers. Dit is ook een landelijke trend.
- De stijging ten opzichte van het laatste schooljaar is in Friesland Noord 0,33%, de Friese Wouden 0,32% en in Zuidwest Friesland 0,15%.

2.2 Percentage vsv per jaar per soort onderwijs

**Percentage vsv per jaar per soort onderwijs
Friesland Noord (tabel 2)**

onderwijs	jaar	aantal leerlingen	aantal vsv'ers	percentage vsv
VO	2016/2017	14.301	41	0,29%
	2017/2018	14.238	61	0,43%
	2018/2019	13.976	83	0,59%
MBO	2016/2017	7.501	287	3,83%
	2017/2018	7.508	329	4,38%
	2018/2019	7.405	371	5,01%

**Percentage vsv per jaar per soort onderwijs
De Friese Wouden (tabel 2)**

onderwijs	jaar	aantal leerlingen	aantal vsv'ers	percentage vsv
VO	2016/2017	14872	60	0,40%
	2017/2018	14797	47	0,32%
	2018/2019	14261	67	0,47%
MBO	2016/2017	7180	264	3,68%
	2017/2018	7227	287	3,97%
	2018/2019	7401	322	4,35%

**Percentage vsv per jaar per soort onderwijs
Zuidwest Friesland (tabel 2)**

onderwijs	jaar	aantal leerlingen	aantal vsv'ers	percentage vsv
VO	2016/2017	9.056	12	0,13%
	2017/2018	8.913	25	0,28%
	2018/2019	8.708	38	0,44%
MBO	2016/2017	4.320	127	2,94%
	2017/2018	4.269	153	3,58%
	2018/2019	4.281	157	3,67%

- De stijging van het totaal aantal vsv-ers is zowel binnen het voortgezet onderwijs (vo) als het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) zichtbaar. De stijging in het mbo is, in zo wel absolute aantallen als in percentage, het grootst. Dit geldt voor alle drie RMC regio's.

2.3 Percentage vsv per jaar mbo-onderwijs

Percentage vsv per jaar mbo-onderwijs
Friesland Noord (tabel 3)

Niveau	Leerweg	2016-2017		2017-2018		2018-2019	
		vsv	vsv%	vsv	vsv%	vsv	Vsv%
mbo niveau 1	bbl1	2	10,53%	0	0,00%	7	30,43%
	bol1	41	23,43%	46	24,08%	40	18,10%
Totaal		43	22,16%	46	21,90%	47	19,26%
mbo niveau 2	bbl2	23	10,70%	18	8,41%	26	10,79%
	bol2	79	7,64%	70	7,25%	84	9,62%
Totaal		102	8,17%	88	7,46%	110	9,87%
mbo niveau 3	bbl3	11	3,13%	14	3,68%	17	4,39%
	bol3	34	2,13%	47	2,99%	45	3,24%
Totaal		45	2,13%	61	3,12%	62	3,49%
mbo niveau 4	bbl4	1	1,41%	3	3,26%	3	2,75%
	bol4	96	2,38%	131	3,22%	149	3,58%
Totaal		97	2,36%	134	3,22%	152	3,56%

*De streefcijfers van het Ministerie voor mbo in 2018/2019 zijn: mbo 1: 26,4%, mbo 2: 8,6%, mbo 3: 3,2 % en mbo 4: 2,7 %.

Percentage vsv per jaar mbo-onderwijs
Friese Wouden (tabel 3)

Niveau	Leerweg	2016-2017		2017-2018		2018-2019	
		vsv	vsv%	vsv	vsv%	vsv	Vsv%
mbo niveau 1	bbl1	3	37,50%	3	21,43%	6	35,29%
	bol1	26	19,85%	29	21,80%	31	25,00%
Totaal		29	20,86%	32	21,77%	37	26,24%
mbo niveau 2	bbl2	29	12,13%	30	10,64%	28	8,92%
	bol2	70	7,28%	63	6,91%	81	9,12%
Totaal		99	8,24%	93	7,79%	109	9,07%
mbo niveau 3	bbl3	11	3,24%	15	3,86%	16	3,94%
	bol3	43	2,65%	49	3,11%	45	2,98%
Totaal		54	2,75%	64	3,25%	61	3,18%
mbo niveau 4	bbl4	5	4,50%	5	3,65%	7	4,07%
	bol4	77	2,04%	95	2,51%	108	2,72%
Totaal		82	2,12%	100	2,55%	115	2,78%

*De streefcijfers van het Ministerie voor mbo in 2018/2019 zijn: mbo 1: 26,4%, mbo 2: 8,6%, mbo 3: 3,2 % en mbo 4: 2,7 %

**Percentage vsv per jaar mbo-onderwijs
Zuidwest Friesland (tabel 3)**

Niveau	Leerweg	2016-2017		2017-2018		2018-2019	
		vsv	vsv%	vsv	vsv%	vsv	Vsv%
mbo niveau 1	bbl1	2	13,33%	1	10,00%	4	22,22%
	bol1	23	22,33%	15	16,67%	11	10,48%
Totaal		25	21,19%	16	16,00%	15	12,20%
mbo niveau 2	bbl2	9	6,43%	12	8,00%	14	9,66%
	bol2	28	5,79%	33	7,27%	35	8,29%
Totaal		37	5,93%	45	7,45%	49	8,64%
mbo niveau 3	bbl3	7	3,08%	12	4,69%	7	2,66%
	bol3	19	2,21%	17	2,04%	21	2,75%
Totaal		26	2,39%	29	2,66%	28	2,73%
mbo niveau 4	bbl4	2	3,64%	1	1,39%	1	1,54%
	bol4	37	1,52%	62	2,58%	64	2,56%
Totaal		39	1,57%	63	3,58%	65	2,54%

*De streefcijfers van het Ministerie voor mbo in 2018/2019 zijn: mbo 1: 26,4%, mbo 2: 8,6%, mbo 3: 3,2 % en mbo 4: 2,7 %.

- Binnen het mbo zien we het uitvalpercentage binnen alle niveaus stijgen. Bij niveau 2 zien we de grootste stijging bij alle drie regio's. In Zuidwest ook bij niveau 3 en in de Friese Wouden en Friesland Noord bij niveau 4.
- Het percentage vsv-ers is in alle drie regio's voor mbo 1 lager dan de streefcijfers van het ministerie van OCW.
- Voor mbo 2 is het percentage in alle drie regio's in 2018/ 2019 hoger dan de streefcijfers van het ministerie van OCW.
- Voor mbo 3 is in Friesland Noord het percentage hoger dan de streefcijfers
- Voor mbo 4 is in Zuidwest Friesland het percentage lager en in de Friese Wouden en Friesland Noord hoger dan de streefcijfers van het Ministerie van OC&W.

2.4 VSV in het VO over de afgelopen 3 jaar

RMC regio Noord (tabel 4)

Norm categorie	Leerweg	2016-2017 vsv	vsv%	2017-2018 vsv	vsv%	2018-2019 vsv	Vsv%
Onderbouw vo	brug 1-2	13	0,23%	28	0,52%	37	0,71%
	brug 3	1	0,88%	0	0,00%	0	0,00%
	havo 3	0	0,00%	4	0,15%	0	0,00%
	lwoo 1-2	0	0,00%	4	0,18%	0	0,00%
	vwo 3	0	0,00%	0	0,00%	2	0,35%
	Totaal		14	0,19%	30	0,41%	39
Bovenbouw vmbo	lwoo 3-4	3	0,49%	2	0,37%	5	0,95%
	vavo- vmbo	3	23,08%	0	0,00%	2	11,76%
	vm2	0	0,00%	X	X	X	X
	vmbo 3-4	13	0,42%	16	0,52%	16	0,53%
	Totaal		19	0,51%	18	0,49%	23
Bovenbouw havo/vwo	havo 4-5	4	0,23%	7	0,38%	10	0,53%
	vavo- havo	1	1,54%	0	0,00%	3	3,95%
	vavo- vwo	0	0,00%	1	4,35%	1	3,23%
	vwo 4-6	3	0,22%	5	0,37%	7	0,51%
	Totaal		8	0,25%	13	0,40%	21

RMC regio Friese Wouden (tabel 4)

Norm categorie	Leerweg	2016-2017 vsv	vsv%	2017-2018 vsv	vsv%	2018-2019 vsv	Vsv%
Onderbouw vo	brug 1-2	22	0,42%	13	0,25%	36	0,72%
	brug 3	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
	havo 3	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
	lwoo 1-	2	0,22%	5	0,57%	0	0,00%
	vwo 3	0	0,00%	1	0,16%	0	0,00%
	Totaal		24	0,32%	19	0,26%	36
Bovenbouw vmbo	lwoo 3-4	6	0,58%	6	0,62%	5	0,60%
	vavo- vmbo	1	25,00%	0	0,00%	0	0,00%
	vm2	0	0,00%	X	X	X	X
	vmbo 3-4	18	0,61%	17	0,59%	11	0,40%
	Totaal		25	0,63%	23	0,60%	16

Bovenbouw havo/vwo	havo 4-5	5	0,28%	4	0,22%	8	0,45%
	vavo-havo	2	3,57%	1	1,43%	0	0,00%
	vavo-vwo	0	0,00%	1	2,70%	0	0,00%
	vwo 4-6	4	0,26%	2	0,13%	7	0,43%
Totaal		11	0,33%	8	0,23%	15	0,43%

RMC regio Zuidwest Friesland (tabel 4)

Norm categorie	Leerweg	2016-2017 vsv	vsv%	2017-2018 vsv	vsv%	2018-2019 vsv	Vsv%
Onderbouw vo	brug 1-2	1	0,03%	10	0,30%	9	0,28%
	brug 3	0	0,00%	1	0,97%	0	0,00%
	havo 3	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
	lwoo 1-2	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
	vwo 3	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Totaal		1	0,02%	11	0,24%	9	0,21%
Bovenbouw vmbo	lwoo 3-4	1	0,31%	1	0,30%	0	0,00%
	vavo-vmbo	1	100%	1	100%	0	0,00%
	vm2	0	0,00%	x	x	X	X
	vmbo 3-4	3	0,16%	4	0,21%	10	0,54%
Totaal		5	0,22%	6	0,27%	10	0,47%
Bovenbouw havo/vwo	havo 4-5	3	0,26%	5	0,45%	8	0,73%
	vavo-havo	1	3,13%	2	5,41%	2	4,17%
	vavo-vwo	1	5,56%	1	5,88%	0	0,00%
	vwo 4-6	1	0,10%	0	0,00%	9	0,89%
Totaal		6	0,28%	8	0,36%	19	0,87%

In de onderbouw is in Friesland te zien dat er een stijging is van het aantal VSV-ers. Dit betekent dat het aantal jonge VSV-ers stijgt (klas 1 en 2 VO: 12 tot 14 jaar).

Alleen in de Friese Wouden is een daling te zien van 2016-2017 naar 2017-2018 van 22 naar 13. Het jaar erop stijgt het aantal echter alweer naar 36.

In de bovenbouw VO is het aantal VSV-ers in alle 3 regio's in Friesland laag.

Het percentage bovenbouw Havo/ VWO stijgt in Friesland in alle 3 RMC-regio's. Landelijk is het streven om 0,2 % te halen in 2024-2025.

2.5 Aantal VSV-ers op basis van streefpercentages van het Ministerie van OC&W

RMC regio Noord (tabel 5)

jaar	aantal leerlingen	aantal vsv	percentage vsv
2016/2017	21.802	328	1,50%
2017/2018	21.746	390	1,79%
2018/2019	21.381	454	2,12%
2019/2020	21.381	454	2,12%
2020/2021	21.381	440	2,06%
2021/2022	21.381	427	2,00%
2022/2023	21.381	416	1,95%
2023/2024	21.381	406	1,90%
2024/2025	21.381	394	1,84%

RMC regio De Friese Wouden (tabel 5)

jaar	aantal leerlingen	aantal vsv	percentage vsv
2016/2017	22.052	324	1,47%
2017/2018	22.024	334	1,52%
2018/2019	21.662	389	1,80%
2019/2020	21.662	389	1,80%
2020/2021	21.662	428	1,98%
2021/2022	21.662	417	1,93%
2022/2023	21.662	404	1,87%
2023/2024	21.662	393	1,81%
2024/2025	21.662	382	1,76%

RMC regio Zuidwest Friesland (tabel 5)

jaar	aantal leerlingen	aantal vsv	percentage vsv
2016/2017	13.376	139	1,04%
2017/2018	13.182	178	1,35%
2018/2019	12.989	195	1,50%
2019/2020	12.989	195	1,50%
2020/2021	12.989	248	1,91%
2021/2022	12.989	241	1,86%
2022/2023	12.989	235	1,81%
2023/2024	12.989	228	1,76%
2024/2025	12.989	221	1,7%

Als de 3 regio's in Friesland de VSV-streefpercentages in 2024-2025 halen, dragen wij bij aan het halen van het landelijk streefcijfer¹ van niet meer dan 20.000 VSV-ers in dat jaar.

De streefcijfers in 2024-2025 bedragen:

VO onderbouw: 0,1 %
VMBO bovenbouw: 0,9 %
HAVO VWO bovenbouw: 0,2 %

MBO 1: 22 %
MBO 2: 9,2 %
MBO 3: 3,6 %
MBO 4: 3 %

In de bovenstaande streefcijfers is de ontwikkeling in de aantallen studenten met behulp van prognoses, in de berekening meegenomen. We kunnen dan ook uitgaan van hetzelfde aantal studenten in 2024-2025 als in schooljaar 2018-2019. Het totaal aantal studenten in Friesland bedraagt:

RMC Noord:	21.381
RMC Oost:	21.662
<u>RMC Zuidwest Friesland:</u>	<u>12.989</u>
Totaal	56.032

Totaalaantal VSV-ers op basis van de landelijke streefcijfers in 2024-2025:

RMC Noord	394
RMC Oost	382
<u>RMC Zuidwest Friesland</u>	<u>221</u>
Totaal Friesland	997

Het streefpercentage in Friesland bedraagt dan $997/56032 = 1,78\%$.

---

¹ Brief ministerie van 4 maart 2020

2.6 Gegevens uitgevallen jongeren een jaar later terug naar onderwijs of arbeid

RMC regio Noord (tabel 6)

Jaar van startpopulatie	Onderwijspositie	%vsv regio	%vsv landelijk	%werkend regio	%Werkend landelijk	%terug onderwijs regio	%terug onderwijs landelijk
2014	vo	0,20%	0,4%	7,0%	15,5%	15,0%	34,3%
	vavo	5,17%	10,9%	33,0%	10,3%	0,0%	26,1%
	mbo-1	0,23%	31,8%	25,0%	19,8%	19,0%	18,1%
	mbo-2	0,78%	9,3%	21,0%	31,6%	20,0%	19,1%
	mbo-3	1,70%	3,3%	34,0%	35,7%	31,0%	28,0%
	mbo-4	1,76%	2,8%	27,0%	29,8%	29,0%	35,2%
	Totaal		1,37%	1,8%	23,0%	26,8%	22,0%
2015	vo	0,31%	0,4%	9,0%	17,8%	38,0%	36,8%
	vavo	4,44%	15,9%	0,0%	32,5%	0,0%	25,7%
	mbo-1	23,11%	28,9%	14,0%	22,7%	22,0%	19,1%
	mbo-2	6,67%	8,7%	26,0%	37,0%	24,0%	19,2%
	mbo-3	2,07%	3,3%	32,0%	38,8%	32,0%	28,7%
	mbo-4	1,88%	2,7%	23,0%	33,3%	36,0%	34,7%
	Totaal		1,40%	1,7%	21,0%	31,0%	30,0%
2016	vo	0,31%	0,5%	20,0%	16,7%	24,0%	34,2%
	vavo	6,25%	10,6%	0,0%	8,3%	33,0%	24,1%
	mbo-1	22,70%	26,7%	13,0%	20,8%	13,0%	17,7%
	mbo-2	7,63%	8,9%	33,0%	35,3%	17,0%	18,6%
	mbo-3	1,90%	3,4%	45,0%	39,2%	21,0%	27,2%
	mbo-4	1,76%	2,9%	19,0%	34,6%	40,0%	31,3%
	Totaal		1,38%	1,7%	26,0%	29,8%	24,0%
2017	vo	0,40%	0,5%	4,0%	20,1%	30,0%	31,7%
	vavo	11,84%	10,4%	44,0%	35,6%	44,0%	24,7%
	mbo-1	21,13%	23,3%	18,0%	24,7%	29,0%	18,1%
	mbo-2	6,66%	9,5%	40,0%	40,7%	15,0%	17,2%
	mbo-3	2,50%	3,9%	32,0%	42,8%	16,0%	24,9%
	mbo-4	2,66%	3,3%	41,0%	36,7%	30,0%	32,0%
	Totaal		1,61%	1,9%	31,0%	34,4%	25,0%

RMC regio Oost (tabel 6)

Jaar van startpopulatie	Onderwijspositie	%vsv regio	%vsv landelijk	%werkend regio	%Werkend landelijk	%terug onderwijs regio	%terug onderwijs landelijk
2014	vo	0,29%	0,4%	2,0%	15,5%	30,0%	34,3%
	vavo	6,97%	10,9%	33,0%	10,3%	33,0%	26,1%
	mbo-1	20,99%	31,8%	11,0%	19,8%	18,0%	18,1%
	mbo-2	6,83%	9,3%	37,0%	31,6%	13,0%	19,1%
	mbo-3	2,11%	3,3%	28,0%	35,7%	35,0%	28,0%
	mbo-4	1,66%	2,8%	32,0%	29,8%	35,0%	35,2%
Totaal		1,27%	1,8%	26,0%	26,8%	25,0%	26,7%
2015	vo	0,33%	0,4%	18,0%	17,8%	33,0%	36,8%
	vavo	5,26%	15,9%	0,0%	32,5%	0,0%	25,7%
	mbo-1	16,93%	28,9%	14,0%	22,7%	10,0%	19,1%
	mbo-2	7,04%	8,7%	33,0%	37,0%	18,0%	19,2%
	mbo-3	2,17%	3,3%	29,0%	38,8%	31,0%	28,7%
	mbo-4	1,80%	2,7%	29,0%	33,3%	35,0%	34,7%
Totaal		1,25%	1,7%	27,0%	31,0%	26,0%	27,8%
2016	vo	0,39%	0,5%	7,0%	16,7%	29,0%	34,2%
	vavo	10,00%	10,6%	20,0%	8,3%	40,0%	24,1%
	mbo-1	22,29%	26,7%	26,0%	20,8%	15,0%	17,7%
	mbo-2	7,62%	8,9%	47,0%	35,3%	11,0%	18,6%
	mbo-3	3,23%	3,4%	36,0%	39,2%	29,0%	27,2%
	mbo-4	2,08%	2,9%	25,0%	34,6%	36,0%	31,3%
Totaal		1,40%	1,7%	30,0%	29,8%	23,0%	26,2%
2017	vo	0,29%	0,5%	16,0%	20,1%	33,0%	31,7%
	vavo	10,00%	10,4%	0,0%	35,6%	33,0%	24,7%
	mbo-1	22,29%	23,3%	20,0%	24,7%	14,0%	18,1%
	mbo-2	7,62%	9,5%	46,0%	40,7%	19,0%	17,2%
	mbo-3	3,23%	3,9%	32,0%	42,8%	26,0%	24,9%
	mbo-4	2,08%	3,3%	30,0%	36,7%	33,0%	32,0%
Totaal		1,45%	1,9%	32,0%	34,4%	25,0%	25,2%

RMC regio Zuidwest Friesland (tabel 6)

Jaar van startpopulatie	Onderwijspositie	%vsv regio	%vsv landelijk	%werkend regio	%Werkend landelijk	%terug onderwijs regio	%terug onderwijs landelijk
2014	vo	0,18%	0,4%	24,0%	15,5%	41,0%	34,3%
	vavo	0,00%	10,9%		10,3%		26,1%
	mbo-1	17,14%	31,8%	6,0%	19,8%	0,0%	18,1%
	mbo-2	5,56%	9,3%	25,0%	31,6%	20,0%	19,1%
	mbo-3	1,88%	3,3%	50,0%	35,7%	33,0%	28,0%
	mbo-4	1,25%	2,8%	30,0%	29,8%	37,0%	35,2%
Totaal		0,95%	1,8%	27,0%	26,8%	26,0%	26,7%
2015	vo	0,17%	0,4%	6,0%	17,8%	63,0%	36,8%
	vavo	19,00%	15,9%	50,0%	32,5%	25,0%	25,7%
	mbo-1	8,26%	28,9%	33,0%	22,7%	22,0%	19,1%
	mbo-2	4,66%	8,7%	39,0%	37,0%	18,0%	19,2%
	mbo-3	1,62%	3,3%	38,0%	38,8%	25,0%	28,7%
	mbo-4	1,14%	2,7%	21,0%	33,3%	29,0%	34,7%
Totaal		0,79%	1,7%	29,0%	31,0%	29,0%	27,8%
2016	vo	0,13%	0,5%	17,0%	16,7%	58,0%	34,2%
	vavo	10,71%	10,6%	0,0%	8,3%	0,0%	24,1%
	mbo-1	20,83%	26,7%	25,0%	20,8%	21,0%	17,7%
	mbo-2	5,43%	8,9%	38,0%	35,3%	21,0%	18,6%
	mbo-3	1,16%	3,4%	30,0%	39,2%	43,0%	27,2%
	mbo-4	1,16%	2,9%	31,0%	34,6%	41,0%	31,3%
Totaal		0,93%	1,7%	30,0%	29,8%	33,0%	26,2%
2017	vo	0,24%	0,5%	24,0%	20,1%	33,0%	31,7%
	vavo	15,38%	10,4%	%	35,6%		24,7%
	mbo-1	15,38%	23,3%	25,0%	24,7%	13,0%	18,1%
	mbo-2	7,41%	9,5%	35,0%	40,7%	13,0%	17,2%
	mbo-3	2,14%	3,9%	42,0%	42,8%	33,0%	24,9%
	mbo-4	2,20%	3,3%	38,0%	36,7%	33,0%	32,0%
Totaal		1,22%	1,9%	35,0%	34,4%	25,0%	25,2%

In de tabellen is te zien dat het percentage VSV-ers dat een jaar later werkt in alle 3 regio's stijgt.

Over het percentage VSV-ers dat terug naar onderwijs gaat na een jaar liggen de percentages in de 3 RMC regio's net er boven, net er onder of gelijk.

In de regio Zuidwest Friesland liggen de percentages gelijk of net iets boven het landelijk gemiddelde. In Noord ligt het percentage erboven, er onder of nagenoeg gelijk en in RMC-regio Oost ligt het percentage eronder of gelijk.

2.7 Jongeren in een kwetsbare positie

Onderstaande tabellen tonen het totaal aantal deelnemers in de betreffende schooljaren in mbo1, pro, vmbo-bbl, vso en de door- en uitstroom van deze deelnemers. Voor mbo1 geldt hierbij dat de jongeren die doorgaan in mbo1 ook tot doorstroom worden gerekend. Voor de jongeren uit het pro, vmbo-bbl en vso gaat het bij de doorstroom om jongeren die niet doorgaan in dezelfde onderwijsrichting. De stroom naar mbo1, mbo2 (doorstroom) of uit het onderwijs (uitstroom) is vervolgens gedefinieerd als kwetsbaar. Het aandeel jongeren in een kwetsbare positie is berekend door de kwetsbare door- en uitstroom (totaal kwetsbare positie) te delen door de totale door- en uitstroom. Met deze tabellen willen we de omvang van deze groep in Friesland in beeld brengen.

RMC regio Noord (tabel 7)

Onderwijs in 2015-2016	Aantal deelnemers 2015 -2016	Totale door- en uitstroom 2016 - 2017	mbo 1	mbo 2	Uitstroom	Totaal kwetsbare positie	% Kwetsbare positie
mbo 1	217	217	68	85	56	209	96%
pro	522	123	34	12	57	103	84%
vmbo-bbl	1057	459	20	324	12	356	78%
vso-arbeid	141	56	14	7	25	46	82%
vso-onderwijs	133	43	10	3	9	22	51%
Totaal	2070	898	146	431	159	690	82%

RMC regio Noord (tabel 7)

Onderwijs in 2016-2017	Aantal deelnemers 2016 -2017	Totale door- en uitstroom 2017 - 2018	mbo 1	mbo 2	Uitstroom	Totaal kwetsbare positie	% Kwetsbare positie
mbo 1	211	211	49	102	51	202	96%
pro	514	111	38	4	58	100	90%
vmbo-bbl	1066	454	17	292	6	315	69%
vso-arbeid	115	41	11	2	24	37	90%
vso-onderwijs	191	58	12	1	15	28	48%
Totaal	2097	875	127	401	154	682	78%

RMC regio Noord (tabel 7)

Onderwijs in 2017-2018	Aantal deelnemers 2017 -2018	Totale door- en uitstroom 2018 - 2019	mbo 1	mbo 2	Uitstroom	Totaal kwetsbare positie	% Kwetsbare positie
mbo 1	216	216	48	99	57	204	94%
pro	502	93	25	4	58	87	94%
vmbo-bbl	998	367	19	271	4	294	80%
vso-arbeid	106	44	12	3	26	41	93%
vso-onderwijs	227	95	33	8	23	64	67%
Totaal	2049	815	137	385	168	690	85%

RMC regio Oost (tabel 7)

Onderwijs in 2015-2016	Aantal deelnemers 2015 -2016	Totale door- en uitstroom 2016 - 2017	mbo 1	mbo 2	Uitstroom	Totaal kwetsbare positie	% Kwetsbare positie
mbo 1	130	130	40	50	33	123	95%
pro	508	112	19	23	59	101	90%
vmbo-bbl	1329	537	16	303	17	336	63%
vso-arbeid	233	77	16	11	35	62	81%
vso-onderwijs	125	47	10	5	12	27	57%
Totaal	2325	903	101	392	156	649	72%

RMC regio Oost (tabel 7)

Onderwijs in 2016-2017	Aantal deelnemers 2016 -2017	Totale door- en uitstroom 2017 - 2018	mbo 1	mbo 2	Uitstroom	Totaal kwetsbare positie	% Kwetsbare positie
mbo 1	154	154	44	64	34	145	94%
pro	522	102	17	23	51	91	89%
vmbo-bbl	1204	551	23	328	13	364	71%
vso-arbeid	212	60	8	3	32	43	72%
vso-onderwijs	115	56	17	1	14	32	57%
Totaal	2207	883	127	401	144	675	76%

RMC regio Oost (tabel 7)

Onderwijs in 2017-2018	Aantal deelnemers 2017 -2018	Totale door- en uitstroom 2018 - 2019	mbo 1	mbo 2	Uitstroom	Totaal kwetsbare positie	% Kwetsbare positie
mbo 1	157	157	25	80	42	147	94%
pro	525	118	13	22	71	106	90%
vmbo-bbl	1147	469	15	320	15	350	75%
vso-arbeid	197	54	10	4	32	46	85%
vso-onderwijs	111	35	7	-	17	24	69%
Totaal	2137	833	70	426	177	673	81%

RMC regio Zuidwest Friesland (tabel 7)

Onderwijs in 2015-2016	Aantal deelnemers 2015 -2016	Totale door- en uitstroom 2016 - 2017	mbo 1	mbo 2	Uitstroom	Totaal kwetsbare positie	% Kwetsbare positie
mbo 1	110	110	23	71	13	107	97%
pro	236	41	21	1	19	41	100%
vmbo-bbl	593	251	15	156	6	177	71%
vso-arbeid	39	12	3	-	7	10	83%
vso-onderwijs	61	19	4	2	4	10	53%
Totaal	1039	433	66	230	49	345	80%

RMC regio Zuidwest Friesland (tabel 7)

Onderwijs in 2016-2017	Aantal deelnemers 2016 -2017	Totale door- en uitstroom 2017 - 2018	mbo 1	mbo 2	Uitstroom	Totaal kwetsbare positie	% Kwetsbare positie
mbo 1	121	121	21	69	27	114	97%
pro	243	45	13	3	26	42	93%
vmbo-bbl	561	244	11	167	5	183	75%
vso-arbeid	36	14	5	-	7	12	86%
vso-onderwijs	67	18	6	1	5	12	67%
Totaal	1028	442	56	240	70	366	83%

RMC regio Zuidwest Friesland (tabel 7)

Onderwijs in 2017-2018	Aantal deelnemers 2017 -2018	Totale door- en uitstroom 2018 - 2019	mbo 1	mbo 2	Uitstroom	Totaal kwetsbare positie	% Kwetsbare positie
mbo 1	106	106	23	53	22	98	92%
pro	254	56	22	5	25	52	93%
vmbo-bbl	492	189	16	132	6	154	81%
vso-arbeid	54	12	2	-	8	10	83%
vso-onderwijs	59	18	4	1	7	12	67%
Totaal	965	381	67	191	68	326	86%

Naast de landelijke definiëring van de groep Jikp nemen wij in Friesland ook de ISK, anderstaligen en nieuwkomers mee.

2.8 Streefcijfers per regio

Op basis van de cijfermatige analyse heeft elke regio streefcijfers opgesteld over het percentage nieuwe vsv, percentage vsv dat een jaar later een opleiding volgt en het percentage vsv dat na een jaar werk heeft.

Regio Friesland Noord	Teldatum 1 oktober 2021 m.b.t studiejaar 2020/2021	Teldatum 1 oktober 2022 m.b.t studiejaar 2021/2022	Teldatum 1 oktober 2023 m.b.t studiejaar 2022/2023	Teldatum 1 oktober 2024 m.b.t studiejaar 2023/2024
% nieuwe jaarlijkse vsv in RMC-regio	2,06%	2,00%	1,95%	1,90%
% vsv dat jaar later opleiding volgt	23%	24%	25%	25%
% vsv dat jaar later werk heeft	27%	28%	30%	32%

Regio De Friese Wouden	Teldatum 1 oktober 2021 m.b.t studiejaar 2020/2021	Teldatum 1 oktober 2022 m.b.t studiejaar 2021/2022	Teldatum 1 oktober 2023 m.b.t studiejaar 2022/2023	Teldatum 1 oktober 2024 m.b.t studiejaar 2023/2024
% nieuwe jaarlijkse vsv in RMC-regio	1,98%	1,93%	1,87%	1,81%
% vsv dat jaar later opleiding volgt	23%	24%	25%	26%
% vsv dat jaar later werk heeft	30%	31%	32%	33%

Regio Zuidwest Friesland	Teldatum 1 oktober 2021 m.b.t studiejaar 2020/2021	Teldatum 1 oktober 2022 m.b.t studiejaar 2021/2022	Teldatum 1 oktober 2023 m.b.t studiejaar 2022/2023	Teldatum 1 oktober 2024 m.b.t studiejaar 2023/2024
% nieuwe jaarlijkse vsv in RMC-regio	1,91%	1,86%	1,81%	1,76%
% vsv dat jaar later opleiding volgt	25%	26%	27%	28%
% vsv dat jaar later werk heeft	33%	34%	35%	36%

3. Oorzaken en aanpak stijging vsv

Onze analyse van de oorzaken van de stijging van de vsv-cijfers loopt vrijwel geheel parallel aan de landelijke analyse. We zien in alle drie regio's dezelfde tendensen. De voornaamste oorzaken zijn:

1. Toename van multi-problematiek (psychische problemen vanuit complexe context, zoals instabiele gezinssituatie, financiële problemen, ASS, GGZ, verslaving etc.)
2. De zogenaamde "Groenpluk" (jongeren kunnen werk krijgen zonder diploma in de huidige arbeidsmarkt)
3. Loopbaan twijfelaars (moeite met het maken van duurzame opleidingskeuzes)

Aanpak 1: Verdere versteviging van de interne zorgstructuur in de scholen en intensivering van de samenwerking met gemeenten en de externe hulpverlening.

Hierbij denken we bv. aan:

- professionalisering van medewerkers
- intensieve maatwerktrajecten
- onderwijs-zorgarrangementen
- trainingen voor leerlingen/studenten met ADHD, autisme, faalangst ed.
- peergroupmentoring
- lifecoach

Aanpak 2: In gesprek met overheid en werkgevers om te borgen dat jongeren die gaan werken op termijn wel een diploma halen. Hierin volgen wij zoveel mogelijk de afspraken die in het landelijk convenant 'Intentieverklaring inzet op BBL'² gemaakt zijn.

Hierbij denken we bv. aan:

- intensivering van stagebegeleiding van Jikp, jobcoaching en stimuleren BBL- route
- intensivering samenwerking SBB
- overleg met werkgeversorganisaties (bv. het bestuurlijk platform economie-arbeidsmarkt Friesland, het regionaal werkbedrijf en het Leren & werken loket)
- uitvoeren motie Kwint

Aanpak 3: Verdere professionalisering van docenten, doorontwikkeling en afstemming van de LOB-programma's vo - mbo - hbo.

Hierbij denken we bv. aan:

- projecten rondom gelijke kansen
- regionale beroepenmarkten
- samenwerking vo- mbo en mbo-hbo opstellen LOB-programma's

In de regioplannen vindt verdere uitwerking plaats. Zie voor een toelichting per regio hoofdstuk 6. Na 2 jaar wordt er een tussenevaluatie gepland om te bekijken in hoeverre de plannen moeten worden bijgesteld.

---

² 12 maart 2020 JOB, MKB, VNO, SBB, Ingrado, MBO Raad, Ministerie OCW

4. Verbinding met de kwaliteitsagenda's van de mbo's

In de gezamenlijke regiovisie van Nordwin College, Friesland College en ROC Friese Poort is onder het kopje 'gelijke kansen voor iedereen' de volgende ambitie verwoord:

Met gemeenten en UWV onderzoeken we en stemmen we af op welke wijze we mensen die langs de kant staan nieuwe kansen kunnen geven op arbeidsparticipatie door scholing. We zetten in op mensen die nu in de bijstand zitten of een WW-uitkering ontvangen. Wij kunnen een belangrijke rol spelen door hen een opleiding aan te bieden. Dat betekent dat wij concrete afspraken met gemeenten maken om deze mensen een opleiding te laten volgen. Juist in deze tijd van vacatures op de arbeidsmarkt kunnen we dit concreet met de gemeenten gaan invullen. Door de corona crisis is de verwachting dat de arbeidsmarkt dusdanig zal veranderen dat een herbezinning op de noodzakelijke inzet van het onderwijs nodig zal zijn.

In de kwaliteitsagenda's van de mbo's zijn de volgende doelstellingen te vinden, die aansluiten bij de aanpak van vsv en Jikp vanuit de vsv-plus gelden.

1. Succesvolle en soepele doorstroom van vo naar mbo
2. Het ontwikkelen van een specifiek aanbod van loopbaanoriëntatie en studiekeuze, zodat (NT2) studenten een beter beroepsbeeld krijgen en een juiste keuze kunnen maken voor een beroepsrichting in het mbo
3. (Door)ontwikkelen van een gedifferentieerd aanbod van niveau 2-opleidingen.
4. Het organiseren van een netwerk rond de overstapmomenten van 'oude' voortijdige schoolverlaters die niet zelfstandig de weg terug naar school vinden.
5. Het organiseren van een netwerk rond de overstapmomenten van de jongeren vanuit het praktijkonderwijs, het voortgezet speciaal onderwijs, vmbo-bb en de entreeopleiding naar het (vervolg) mbo of arbeidsmarkt
6. Verbeteren verzuimregistratie en verzuimprocedures.
7. Versterken van de weerbaarheid van Jikp door trainingen op het gebied van faalangst, assertiviteit en persoonlijk leiderschap.
8. Volgen van Jikp tijdens hun eerste jaar op de arbeidsmarkt
9. Uitbouwen van de mogelijkheid om vak-certificaten, een mbo-verklaring of een praktijkverklaring te krijgen.
10. Versterken van de symbiosetrajecten van vso en pro met mbo.

5. Regiobudgetten

In de drie RMC-regio's is gekozen om de middelen van het regiobudget in te zetten op drie maatregelen, namelijk:

1. **Stay in school**, deze maatregel is gericht op het op school houden van jongeren
2. **Take the next step**, deze maatregel is gericht op alle overstapmomenten tussen school, gemeenten of werk.
3. **Back to school**, deze maatregel is gericht op het terugleiden naar school

5.1 Verdeling

De RMC-contactgemeenten ontvangen een deel van het regiobudget en de RMC-contactschool ontvangt het andere deel van het regiobudget. In gezamenlijk overleg vindt de besteding van beide budgetten plaats. Er is een percentage van maximaal 10 % beschikbaar voor de RMC-contactgemeente voor beheerskosten en een percentage van maximaal 10% voor de contactschool.

2021-2024 Budget per jaar	Regiobudget contactgemeente	Maximale beheerskosten contact- gemeente	Beschikbaar contactgemeente voor maatregelen
Friesland Noord	297.099	29.710	267.389
Zuidwest Friesland	129.981	12.998	116.983
De Friese Wouden	297.099	29.710	267.389

2021-2024 Budget per jaar	Regiobudget contactschool	Maximale beheerskosten contactschool	Beschikbaar contactschool voor maatregelen
Friesland Noord	359.013	35.901	323.112
FIER	150.000		
Zuidwest Friesland	119.293	11.923	107.370
De Friese Wouden	271.842	27.184	244.658

5.2 Maatregel Stay in school

Doelgroep

De doelgroep van Stay in school bestaat uit alle op onderwijs ingeschreven jongeren die nog geen certificering, diplomering of startkwalificatie hebben behaald en het risico lopen op school uitval. Binnen deze maatregel vallen ook de plusvoorzieningen.

Inhoud van de maatregel

Op het vo en mbo wordt aan de doelgroep extra ondersteuning binnen het lesprogramma c.q. een traject buiten de klas aangeboden. Dit traject bestaat uit een gecombineerd programma van onderwijs, zorg en hulpverlening. De jongere blijft ingeschreven op de school van herkomst en zal meestal hier blijven of terugkeren in plaats van voortijdig uit te vallen. Extra begeleiding kan het maatschappelijk functioneren en de kans op het halen van een startkwalificatie versterken. De jongere leert bewust keuzes te maken en verantwoordelijkheid te nemen voor zijn of haar eigen gedrag. Hiermee wordt zo veel mogelijk voorkomen dat jongeren voortijdig uitvallen.

Wat is de activiteit

Het begeleiden van de jongeren en wegnemen van de belemmeringen die er zijn om het reguliere programma te kunnen volgen.

Activiteiten die binnen deze maatregel vallen zijn o.a.:

- Ondersteuning van specifieke doelgroepen, zoals ASS;
- Ondersteuning in het vinden en behouden van stage;
- Plusvoorzieningen zoals; mbo Rebound, Challenge klas, OPDC, Summerschool etc.
- De mbo Fierschool als plusvoorziening RMC Friesland Noord.

Toelichting De mbo Fierschool

De mbo Fierschool is een landelijke voorziening bedoeld voor jongeren die intern bij Fier behandeld worden voor psychosociale problematiek naar aanleiding van (ernstige) vormen van geweld binnen afhankelijkheidsrelaties en daarnaast onderwijs op mbo-niveau volgen. De mbo-Fierschool is een geïntegreerd onderwijs-behandeltraject dat in samenwerking met het Friesland College en Fier is vormgegeven en bedoeld voor jongeren. De grote gemene deler van de doelgroep is de interne behandeling bij Fier. Opleidingsniveau, beroeps/opleidingskeuze, verblijfsduur, motivatie, achtergrond en leeftijd wisselen sterk per individu. Ongeveer de helft heeft geen (vo) diploma bij binnenkomst. Streven is de studenten met minimaal een mbo 2 diploma te laten uitstromen. Vanwege de achtergrond van de deelnemers is de begeleiding op school en tijdens de praktijk/stage op een meer individuele leest geschoeid en daardoor intensiever dan in een regulier schooltraject. Het studiejaar omvat 47 weken om continuïteit en structuur te bieden aan de deelnemers.

Totaalbedrag voor de gehele periode 2021-2024 is 600.000 euro

Verzuim 18+

De drie RMC- regio's binnen de provincie Friesland hanteren een identieke aanpak als het gaat om verzuim 18+. Dit betekent dat verzuimende jongeren van 18 jaar en ouder op dezelfde manier gemeld worden als 18-. Dit betekent dat alle jongeren tot 23 jaar bij 16 uur in 4 weken verzuim of als er risico bestaat van voortijdig schooluitval gemeld worden bij RMC.

De inzet bestaat uit het voeren van verzuimgesprekken, het invullen van spreekuren, deelnemen in zorg advies teams etc. Dit is een preventieve activiteit ter voorkoming van voortijdig schoolverlaten.

Subsidiebedrag

Uitgangspunt is dat het budget van de scholen gebruikt wordt voor activiteiten die binnen de maatregel 'Stay in school' vallen. De regiegroep van de regio heeft echter altijd de mogelijkheid om af te wijken van deze verdeling als dat nodig is.

Stay in school

2021-2024	Jaarlijks bedrag contactschool	Totaalbedrag programmaperiode van 2021-2024
Friesland Noord	323.112	1.292.448
Zuidwest Friesland	107.370	429.480
De Friese Wouden	244.658	978.632

5.3 Maatregel Take the next step

Doelgroep

De doelgroep van Take the next step bestaat uit de jongeren die bij de overstap van school naar school, van school naar werk, van uitkering naar school en van school naar zorg/dagbesteding extra ondersteuning nodig hebben.

Inhoud van de maatregel

De maatregel richt zich op alle overstap momenten van jongeren met als doel een sluitende aanpak te hanteren. De ondersteuning is maatwerk, omdat de ondersteuningsbehoefte van de jongeren zeer divers is. Het gaat hierbij niet om taken over te nemen van andere disciplines, maar vooral om de overstap te begeleiden en zo nodig andere disciplines eerder in te zetten.

Activiteiten

Activiteiten die onder Take the next step vallen zijn:

- Het uitvoeren van de overdrachtskalender vo-mbo Friesland met een sluitende warme overdracht.
- Het verbeteren van symbioseafspraken tussen vo en mbo-onderwijs.
- Het creëren van een sluitende warme overdracht tussen school, gemeenten en werk.
- Begeleiding gedurende de overstap van jongeren in een kwetsbare positie.

In samenwerking met de jongere zoekt het RMC met partners binnen onderwijs en zorg naar de meest optimale opleidings- en zorgmogelijkheden (zgn. onderwijs-zorgarrangementen). Een grondige intake en de mogelijkheid tot doorverwijzingen naar alle regionale voorzieningen is hierbij cruciaal. De trajectbegeleider bij RMC blijft de jongeren volgen tot de startkwalificatie of de leeftijd van 23 is behaald. Hierbij is zowel ouderbetrokkenheid als betrokkenheid bij het leertraject van de jongere belangrijk.

Subsidiebedrag

Uitgangspunt is dat het budget van de gemeenten gebruikt wordt voor activiteiten die binnen de maatregel 'Take the next step' vallen. De regiegroep van de regio heeft echter altijd de mogelijkheid om af te wijken van deze verdeling als dat nodig is.

Take the next step

2021-2024	Jaarlijks bedrag contactgemeente	Totaalbedrag programmaperiode 2021-2024
Friesland Noord	267.389	1.069.556
Zuidwest Friesland	116.983	467.932
De Friese Wouden	267.389	1.069.556

5.4 Maatregel Back to School

Doelgroep

Alle jongeren tot 23 jaar zonder startkwalificatie.

Inhoud van de maatregel

De jongeren tot 23 jaar zonder startkwalificatie zijn in beeld en worden gemonitord door de RMC. Dit is inclusief de leerlingen afkomstig van vso, pro en isk. De centrumgemeente van de arbeidsmarktregio en de contactgemeenten van de RMC maken afspraken over de samenwerking als het gaat om de toeleiding naar werk als school niet mogelijk is.

Activiteiten

- De jongeren worden in beeld gebracht
- De jongeren worden maandelijks gemonitord
- De jongeren worden regelmatig benaderd bij het geen contact kunnen krijgen en/of nog niet toe zijn aan een vervolg
- De vervolgtacties zijn gericht op begeleiding naar school, (gesubsidieerd) werk, dagbesteding of zorg. Het uitgangspunt is maatwerk

Subsidiebedrag

Dit blijft een verantwoordelijkheid van RMC en hier is regulier RMC budget voor beschikbaar.

6. Korte toelichting per regio

RMC Friesland Noord

De inzet van de drie hoofdthema's Stay in school, take the next step en back to school heeft de afgelopen vier jaren goed gewerkt in de RMC regio Friesland Noord. Het is van belang om datgene wat goed heeft gewerkt door te zetten voor de nieuwe vsv periode en te versterken waar extra aandacht nodig is.

De analyse van de afgelopen vier jaren in de RMC regio Friesland Noord geeft aan dat er:

- een grote ISK groep is
- dat er een stijging van vsv is in de onderbouw VO bij de overstap naar een andere school
- dat bij de opleidingen sociaal werk, mediavormgeving, verkoop/retail/dienstverlening en zorg/ welzijn in mbo 3 en 4 op dit moment de meeste vsv'ers zijn
- dat er sprake is van grote stedenproblematiek die een hoog vsv cijfer in Leeuwarden mogelijk verklaard

We kiezen er voor om in de nieuwe VSV periode de huidige zorgstructuur verder te verfijnen.

We willen nog verder ontwikkelen:

- schakelklas van vo naar mbo
- extra inzet op trajectbegeleiding en het creëren van BBL plekken om te voorkomen dat jongeren gaan werken en zonder diploma van school gaan
- de thuiszittersaanpak VO werkt goed, maar vraagt nog wel extra inzet.
- De uitval op mbo 3 en 4 is hoog en vraagt extra inzet. Maatwerk en ondersteuning per student is nodig vanuit trajectbegeleiding.
- Bij multiproblematiek is de hulpverlening niet altijd toereikend. Systeemproblematiek is hier vaak mee annex. Inzet op onderwijs/zorgarrangementen van belang.

Alle overstapmomenten zijn kwetsbaar. Vooral kwetsbare jongeren (pro, vso, vmbo bb/bk, mbo-entree, isk) hebben extra aandacht nodig om een vervolgopleiding, werk of dagbesteding goed te starten en door te zetten. Er is extra ondersteuning nodig voor deze jongeren. We gaan door met het werken met multidisciplinaire teams van LPA, RMC en Pwet gericht op een doorgaande ondersteuning voor de jongere. Met als doel 1 jongere 1 contactpersoon.

We investeren extra in:

- Meer inzet op begeleiding van de jongeren voordat er uitval plaatsvindt.
- Meer aandacht voor een sluitende aanpak tussen organisaties.
- Vroegtijdig signaleren van problemen om uitval te voorkomen.
- Tussentijdse overstap mogelijk maken van vo naar mbo of mbo naar mbo.
- Kwetsbare leerlingen van po naar vo en naar mbo beter monitoren om de juiste ondersteuning te kunnen blijven bieden.
- De mbo reboundvoorziening blijft bestaan.
- Daarnaast wordt Fier Fryslân als (landelijke) plusvoorziening ondergebracht bij RMC Friesland Noord. Het Friesland College geeft uitvoering aan deze plusvoorziening samen met Fier Fryslân.

RMC Friese Wouden

Een aantal maatregelen lopen door omdat ze nog steeds van waarde zijn en sommige zijn na evaluatie gestopt of inmiddels onderdeel van de staande organisatie. Er zijn ook al nieuwe maatregelen bedacht die starten in augustus 2020

Stay in school

- De inzet bij verzuim 18+ door alle rmc-trajectbegeleiders zal verder uitgebreid worden.
- OPDC als plusvoorziening zonder een financiële drempel.

- Begeleiding van teams en diagnostiek van anderstalige leerlingen door het ISK.
- Intensieve stagebegeleiding voor zeer kwetsbare leerlingen in het Praktijkonderwijs.
- Ontwikkelingsubsidie voor een vso-aanbod/locatie aan gedragsmatige laag functionerende leerlingen. De ontwikkelingsubsidie heeft geleid tot de start (augustus 2020) van een nieuwe locatie in De Tike, waar onderwijs en zorg samenkomen.
- Leerwerktrajecten in de onderbouw vmbo bedoeld voor leerlingen met een praktische instelling, die in het reguliere meer theoretische vmbo dreigen uit te vallen (start augustus 2020).
- Onderwijs op maat voor het verminderen en voorkomen van schooluitval in havo-vwo (start augustus 2020).
- Ontwikkeling van een taalklas in het praktijkonderwijs voor anderstalige leerlingen (start augustus 2020).
- Mbo-Studenten uit deze regio die tijdelijk begeleiding buiten school nodig hebben kunnen terecht bij de Rebound in Leeuwarden. Dit is een tijdelijke opvang buiten school met een eigen programma waarin zorg en onderwijs gecombineerd worden.
- Summerschool voor mbo-studenten die in een kwetsbare thuissituatie leven en die behoefte hebben aan een (school)structuur in de vakantie.
- Pilot Lifecoaching

Take the next step

In de periode 2017-2019 zijn in de regio De Friese Wouden bijna 1200 jeugdigen die een kwetsbare overstap maakten gemonitord en waar nodig bemiddeld door een overstapcoach. Hiervoor is intensief samengewerkt met professional binnen het onderwijs, de gemeenten en de zorg. Zowel deze professionals, ouders/ jeugdigen als de overstapcoaches zelf hebben de ervaring dat dit bijdraagt aan het terugdringen van de kwetsbaarheid van deze overstappen. De opdracht is gedurende de periode bijgesteld, de afbakening van doelgroep is losgelaten, er is ook bemiddeld in niet-reguliere overstappen en de uren zijn uitgebreid.

Back to school

- Doorontwikkelen van het ePortfolio van de jongere tot een gebruiksvriendelijk product voor alle partijen (externe partners, rmc-trajectbegeleiders en jongeren uit de doelgroep)
- Rmc-trajectbegeleiders en andere professionals zijn in staat om jongeren uit de doelgroep te begeleiden bij een ePortfolio
- Kansen en mogelijkheden om samenwerking met Boris en het ePortfolio te realiseren in kaart brengen
- Werkende jongeren worden begeleid in een EVC-traject en de rmc-trajectbegeleiders zijn in staat om deze doelgroep te begeleiden naar een EVC-traject met behulp van een ePortfolio
- Project Sterker door Scholing. Tijdens dit project is er contact geweest met werkende jongeren. Er zijn aanbiedingen gedaan d.m.v. een opleidingsvoucher vanuit de uitzendbureaus, de educatiemeter of een BBL-traject.
- Alle werkende jongeren zonder startkwalificatie worden gemonitord en is er contact met de jongeren of er is een SUWI-check gedaan. Daarnaast heeft iedere rmc-trajectbegeleider contact met collega's van werk en inkomen en zo nodig gebiedsteams van de gemeente.
- Samenwerking opstarten tussen team Na(ar) school en team Werk met als doel jongeren tussen 16 en 27 jaar en vsv'ers van startWijzer een voorziening te bieden, waar jongeren worden geactiveerd (leren, ontwikkelen, ondersteuning, training en hulpverlening krijgen) richting een duurzame overstap naar participatie, werk of onderwijs. Dit zal worden ondergebracht in een activeringscentrum startWijzer (start 2021)
- Opzet ontwikkelen voor een begeleidingstraject om thuiszitters weer klaar te stomen voor een opleiding in het mbo (start 2021)

RMC Zuidwest Friesland

De afgelopen jaren hebben wij elk jaar 2 zgn. Beroepenfeesten financieel ondersteund. Sinds 2012 is het percentage schoolverlaters dat een verkeerde beroepskeuze heeft gemaakt, gedaald van ongeveer 70 % naar bijna 15 % van het totaal aantal vsv-ers per jaar.

Naast loopbaangesprekken hebben de RMC trajectbegeleiders vooral te maken met het begeleiden richting een zorgtraject. Het grootste percentage schoolverlaters, namelijk bijna 30 % heeft te maken met psychische uitdagingen en gedragsproblemen. De uitdaging ligt in het feit dat de aanbieders van zorg- en hulporganisaties steeds meer te maken hebben met wachtlijsten. Dat heeft zeker invloed op het aantal vsv-ers in de regio.

Het grootste gedeelte van onze vsv-ers gaat weer terug naar onderwijs na 1 of twee jaar. De trajectbegeleiders blijven ze volgen tot zij de 23 jarige leeftijd hebben bereikt. De RMC coördinator is aangesloten bij het Programma Werken van de gemeente Súdwest Fryslân. Belangrijk in dit Programma is de samenwerking met het onderwijs, ondernemers en de overheid, oftewel de 3 O's. De afgelopen jaren is in de Regiegroep VSV Zuidwest Friesland gekozen om de VSV middelen zo veel mogelijk preventief in te zetten. In de huidige periode 2017-2020 zijn 9 van de 10 maatregelen preventief. De enige curatieve maatregel was het project 'Dynamo', een kortdurende empowerment training voor jongeren die geen onderwijs meer volgen. Dit project was een samenwerking met de afdelingen Participatie van beide gemeenten. 80 % Van de ongeveer 30 deelnemers per schooljaar ging na deze training weer terug naar onderwijs.

Op het VO loopt al sinds 2011 het Forte traject waarbij jongeren van 15 jaar zonder VMBO diploma worden voorbereid op Entree onderwijs. Omdat de VSV middelen bedoeld zijn om projecten tijdelijk te financieren, wordt er in de Regiegroep geëvalueerd of dit project nu geborgd kan worden bij het MBO.

In overleg met de mbo's in Friesland is afgesproken meer in te zetten op verzuim 18 plus. Eén van de maatregelen is dan ook dat aan het RMC een extra part time trajectbegeleider Verzuim 18 plus is toegevoegd. Om de verzuim 18 plus meldingen van de mbo's goed af te handelen en te blijven aanjagen dat er gemeld moet worden via DUO, is het belangrijk dat deze uren behouden worden.

Een extra taak die RMC er bij kreeg in 2017 was de monitoring van de jongeren in een kwetsbare positie; VSO/ Pro/ Entree en ISK. Een RMC medewerker houdt wekelijks de stand van zaken van de totale doelgroep die uitstroomt bij. Van de 508 jongeren die sinds 2015 zijn uitgestroomd, volgt 53 % onderwijs, 16 % werkt met of zonder loonkostensubsidie, 0,3 % heeft een uitkering, 12 % ontvangt een Wajong uitkering, 3 % is geplaatst in beschut werk, 10 % gaat naar de dagbesteding en 5,7 % volgt overige trajecten, is verhuisd of woont bijvoorbeeld met een partner die werkt.

Op de MBO's worden de volgende maatregelen uitgevoerd:

- Extra huisbezoeken bij verzuim
- Jobhunting voor stages en BBL banen o.a. bij het Friesland College
- Stipe op Nordwin College en ROC Friese Poort, peer to peer begeleiding door stagiaires
- De Challenge klas (een gezamenlijke plusvoorziening voor mbo studenten)

Afgelopen schooljaar hebben 27 studenten een traject in de Challenge klas gevolgd en zijn zij teruggekeerd naar de mbo-opleiding van herkomst. Ook de andere maatregelen die hierboven genoemd zijn, waren dermate succesvol dat ze weer doorgezet worden.

Er zijn zeker ideeën voor nieuwe projecten. Op het VO Nordwin College is er het plan om Stipe uit te rollen. Wat werkt op het MBO kan zeker ook slagen op een VO school.

Meer begeleiding aan studenten met Autisme en gedragsproblematiek is een ander plan dat door de mbo scholen in de nieuwe convenants periode uitgevoerd zal worden.

7. Deelnemende scholen voor uitvoering van het regionale programma voortijdig schoolverlaten en voor jongeren in een kwetsbare positie 2020-2024

Friesland breed

ROC Friesland college

ROC Friese Poort,

Nordwin College

RENN 4

SO Fryslân

RMC Friesland Noord

ROC Nova College

CVO Noord-Fryslân (CSG Comenius, CSG Ulbe van Houten, Christelijk gymnasium Beyers Naude)

OVO Fryslân Noord (OSG Piter Jelles, RSG Simon Vestdijk)

CSG Maria van Schuurman

CSG Dockinga College

De Saad

Gomarus College

Openbare Vmbo De Jutter

Burgemeester Waldaschool

SG 't Schylger Jouw

RMC Zuidwest Friesland

CVO Zuidwest Fryslan

RSG Magister Alvinus

Odyssee

RMC De Friese Wouden

Openbare scholengemeenschap Singelland

Openbare scholengemeenschap Stellingwerf College

Openbare scholengemeenschap Burgemeester Harmsmaschool

Openbare scholengemeenschap Sevenwolden

Openbare scholengemeenschap Linde College

Christelijke scholengemeenschap Lauwers College

Christelijke scholengemeenschap Bornego College

Christelijke scholengemeenschap Liudger

Gomarus College

Tjalling Koopmans College

VSO Portalis

AOC Terra VO

Bijlage

Overlegstructuren

1. Provinciaal bestuurlijk afstemmingsoverleg voortijdig schoolverlaten en jongeren in een kwetsbare positie

Wie	Bestuurders 4 mbo-instellingen Bestuurders 3 samenwerkingsverbanden vo Wethouders van de drie RMC-contactgemeenten Bestuurder regionale arbeidsmarktregio
Doel	Bestuurlijke afstemming rondom vsv en jongeren in kwetsbare positie. Voortgang volgen vsv-aanpak, jongeren in een kwetsbare positie en het bestuursakkoord.
Frequentie	1x per jaar
Voorzitter	RMC-wethouders en bestuurder contactschool (toerbeurt)

2. Provinciaal ambtelijk afstemmingsoverleg voortijdig schoolverlaten en jongeren in een kwetsbare positie

Wie	Vertegenwoordigers van de vier mbo's Vertegenwoordigers drie samenwerkingsverbanden vo RMC/regiocoördinatoren Vertegenwoordiger regionale arbeidsmarktregio Contactpersoon contactschool
Doel	Voortgang en uitgangspunten op hoofdlijnen en de maatregelen bewaken in regio's en stand van zaken cijfers vsv en jongeren in een kwetsbare positie Vorbereiding bestuurlijke overleggen
Frequentie	1 x per jaar ter voorbereiding van het provinciaal bestuurlijk overleg
Voorzitter	Contactpersoon contactschool

3. Regionaal bestuurlijk besluitvormingsoverleg voortijdig schoolverlaten en jongeren in een kwetsbare positie

Wie	Bestuurders van de onderwijsinstellingen Bestuurder van de contactschool Wethouder van de contactgemeente
Doel	Bestuurlijke besluitvorming rondom vsv en jongeren in kwetsbare positie
Frequentie	minimaal 1 x per jaar
Voorzitter	RMC-wethouder en gemandateerde bestuur contactschool (toerbeurt)

4. Regiegroep voortijdig schoolverlaten en jongeren in een kwetsbare positie in de regio.

Wie	Vertegenwoordiger(s) vanuit vo & mbo RMC-coördinator
Doel	Beleidsmedewerker(s) (onderwijs en/of jeugd en/of zorg en/of participatie) Het voorbereiden, implementeren, voortgang bewaken en evalueren van de maatregelen uit de regionale aanpak van voortijdig schoolverlaten en jongeren in een kwetsbare positie
Frequentie	6 x per jaar
Voorzitter	RMC/regiocoördinator

5. Overleg RMC-coördinatoren & Contactschool

Wie	Contactpersoon contactschool RMC-coördinatoren en/of regiocoördinatoren
Doel	Monitoren en volgen van alle bewegingen rondom vsv-aanpak Vorbereiden van de diverse bijeenkomsten
Frequentie	10 x per jaar
Voorzitter	RMC/regiocoördinator